

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN WONEN

Datum: 10 juni 2014
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 21.45 uur

Aanwezig: mevrouw E. van Lente (voorzitter, PvdA), de dames G. Chakor (GroenLinks), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad), de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.P. Dijk (SP), M. van der Laan (PvdA), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), W. Maat (Stadspartij), H.P. Ubbens (CDA),

Namens de griffie: mevrouw A. Weiland (commissiegriffier)

Namens het college: de heer P.S. de Rook (D66), R. van der Schaaf (PvdA)

Afwezig m.k.: mevrouw F. Woudstra (D66), de heer G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Insprekers: de heer F. Menger (op persoonlijke titel)

Verder aanwezig: de heer M. Slijkhuis (projectleider Project Spoorzone Groningen/Stationsgebied)

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Project Spoorzone Groningen / Stationsgebied

B.1.a. Vrijgave voorkeursvariant spoorknoop en bustunnel voor actieve dialoog (collegebrief 23 april 2014)

B.1.b. Fietstunnel Spoorzone Groningen (collegebrief 23 april 2014)

Dhr. Slijkhuis (projectleider)

- Houdt een presentatie, die digitaal beschikbaar is.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Is benieuwd of er ook negatieve reacties waren op de fietstunnel.

Dhr. Maat (Stadspartij):

- Vraagt hoe dicht de fietstunnel op de voetgangerstunnel komt en of ze wat aan elkaar hebben qua veiligheid.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Is benieuwd naar de precieze scope van het project en de financiering aan de zuidzijde.

Dhr. Slijkhuis (projectleider):

- Heeft geen uitgesproken negatieve reacties op de fietstunnel vernomen, wel aandachtspunten als sociale veiligheid en goede aansluiting op het netwerk.
- Leert uit ervaringen elders dat voetgangers en fietsers nauwelijks wat aan elkaar hebben voor sociale veiligheid.
- Antwoordt dat de tunnels minimaal 15 m uit elkaar zullen liggen.
- Ziet geen meerwaarde in een doorsteek, die zelfs negatief kan werken op de levendigheid van het perron.
- Wil bij de basisaanbesteding voorkomen dat toekomstige opties worden uitgesloten.
- Wijst erop dat de provincie een bustunnel onderzoekt, waar 20 miljoen euro RSP-middelen voor beschikbaar zijn.
- Onderzoekt de mogelijkheden en financieringen van een fietsenstalling aan de zuidzijde.
- Rekent het komende halfjaar varianten uit voor de zuidzijde en een mogelijk busstation.

Dhr. Menger (inspreker op persoonlijke titel):

- Is bezorgd over de verkeersafwikkeling rond het station, ook vanwege de plannen voor de Zuidelijke Ringweg.
- Woont aan de Vondellaan. Bij een storing van de Julianabrug stromen alle routes vol. Het gewijzigde plein zal zorgen voor dagelijkse files, zeker in de Vondellaan.
- Verzet zich tegen het omlaag brengen van het Parkwegviaduct, dat nu verkeersstromen scheidt.
- Vindt dat de NS voor een aantrekkelijke entree aan de zuidkant behoort te zorgen.
- Pleit voor het behoud van de blauwe voetgangersbrug. Elke 250 m moet het spoor te kruisen zijn, ook in verband met de vele scholieren.

Dhr. Maat (Stadspartij):

- Vindt het eerste deel weinig nieuwe inzichten bevatten.
- Stemt in met doortrekking van het spoor.
- Vraagt of de bouw aan de Lodewijkstraat en de Verlengde Lodewijkstraat alleen overdag gebouwd zal worden. Omwonenden zullen dit prettiger vinden.
- Juicht toe dat volop aandacht is besteed aan betrokkenen rondom het opstelspoor in Haren, dat nauwelijks tegenstanders kent.
- Kan zich vinden in de bustunnel schuin onder het spoor door.
- Vindt een fietstunnel duur, terwijl de bereikbaarheid via het Emma- en Herewegviaduct goed is.
- Vreest dat een fietstunnel de druk op de al veel gebruikte Werkmanbrug zal doen toenemen.
- Ziet in plaats van investeringen in een fietstunnel liever het Stadsbalkon afgebroken.
- Hecht aan behoud van het seinhuis en de loopbrug.
- Roept op het mooie stationsplein in Den Bosch als inspiratie te gebruiken.
- Wil weten waarom bij de bouw van het Station Europapark de mogelijkheid van een vierde spoor niet al in het bestemmingsplan is opgenomen.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Informeert of de bodemsanering van het rangeerterrein versneld opgepakt wordt.
- Denkt dat omwonenden weinig boodschap hebben aan wettelijke normen en bezorgd zijn over elke toename van geluid. Welke omvang heeft de toename ongeveer?
- Vindt het belangrijk cultuurhistorische elementen te behouden of hergebruiken, met name de overkappingen. Is hier nieuws over?
- Hecht aan een goede zuidelijke ingang en wil meer grip hebben op de planvorming en financiering.
- Steunt de fietsenstalling en fietstunnel en kiest voor variant 1, liefst aangevuld met 5a en 5b.
- Vraagt of variant 1 het onmogelijk maakt op termijn van het omhoog uitstekende Stadsbalkon af te komen door dat te verdiepen, wat nu te kostbaar lijkt.
- Informeert of NS als belanghebbende meer kan betekenen voor de essentiële fietsenstallingen.
- Ziet meerwaarde in een toegang vanaf het Stadsbalkon naar de voetgangerstunnel om snel naar de treinen te kunnen lopen.

Dhr. Benjamins (D66):

- Staat achter de plannen voor de spoorzone en ziet de meerwaarde van een bustunnel.
- Is onder de indruk van de verstrekte informatie tijdens de informatiemarkten.
- Roept op de overzichtelijke beslisboom weer toe te voegen en ook bij andere trajecten toe te passen.
- Is nieuwsgierig wat bespreking met de klankbordgroep oplevert voor de busvarianten en vraagt of ook de fietstunnelvarianten aan bod komen.
- Herinnert eraan dat de raad voorlopig kiest voor behoud van het Stadsbalkon, omdat er geen geld is voor grootschalige aanpassing en het kapitaalvernietiging zou zijn.
- Steunt de gekozen variant en de tussenvarianten voor de fietstunnel, maar ziet wel een bijzondere financiële opgave.
- Is bezorgd over de nu al drukke Werkmanbrug en Folkingestraat. Kan de aanrijdroute via die brug 4000 extra fietsers aan als er meer stallingen komen rond het station?
- Sluit wat betreft de zuidzijde aan bij GroenLinks.

Dhr. Blom (VVD):

- Vindt de plannen er een duidelijk voorbeeld van dat de infrastructurele ontwikkelingen doorgaan en nodig zijn voor de dynamische metropool van het Noorden.

- Is blij met de unanieme en verstandige keuze voor een tunnel als verbinding.
- Ziet veel mogelijkheden voor ontwikkelingen op het huidige rangeerterrein aan de zuidzijde.
- Acht een fietstunnel en -stalling aan de zuidzijde wel nodig door de ontwikkelingen daar en de vertrekkende intercity's aan die kant.
- Concludeert dat de meeste mensen het Stadsbalkon lelijk vinden, maar steekt geld om het af te breken liever in de fietstunnel. Bovendien is de functie van fietsenstalling belangrijk.
- Heeft er een voorkeur voor de voetgangers- en fietstunnels te combineren vanwege de kosten en de sociale veiligheid.
- Is tegen aanlanding van de fietstunnel binnen het station, omdat het een ongewenste extra verkeersstroom creëert.
- Is voor een bustunnel, maar vraagt hoeveel tekort er nog is naast de gereserveerde 20 miljoen euro.
- Voorziet grote problemen en gevaar voor fietsers wanneer bussen niet meer over het Emmaplein maar via de drukke kruising van het Gedempte Zuiderdiep en de Herestraat geleid worden.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Kan zich vinden in de voorkeursvarianten en een bustunnel.
- Sluit zich aan bij het laatste punt van de VVD.
- Ziet dat de genoemde variant van een bustunnel een voorschot neemt op de beslissing over de locatie van het busstation. Wanneer valt deze besluitvorming te verwachten?
- Is benieuwd of en hoe met de klankbordgroepen gesproken is over de buslijnen vanuit het zuiden.
- Begreep dat een bustunnel ongeveer 40 miljoen euro kost, waarvan 20 miljoen euro uit het RSP betaald wordt. Het lijkt veel om dat te betalen met exploitatievoordelen van het openbaar vervoer.
- Wil weten hoe de financieringen van fiets- en bustunnel elkaar beïnvloeden.
- Is benieuwd naar de mogelijkheden de voetgangersbrug open te houden.
- Vraagt of de behoefte van bewoners van de Rivierenbuurt aan een fietstunnel is onderzocht.
- Leert graag van ervaringen elders in het land om de fietstunnel sociaal zo veilig mogelijk te maken.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Vindt het nodig en kansrijk het station hoogwaardig te maken, met oog voor reizigersstromen, het historische karakter, de verblijfsruimte en commercie.
- Ziet perspectief in een bustunnel, maar is benieuwd naar de financiering. Gaat het OV-bureau echt exploitatievoordelen inzetten?
- Is blij dat meer gekeken is naar de mogelijkheden van een fietstunnel.
- Denkt dat een fietsenstalling aan de zuidzijde noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan de toekomstige vraag van 16.000 plekken. Dit maakt een fietstunnel nog belangrijker, omdat 75% van het fietsverkeer vanuit het noorden komt.
- Vraagt of het college toe wil zeggen dat in 2020 16.000 stallingsplekken beschikbaar zijn.
- Is voor variant 1. De aansluiting op het Stadsbalkon zorgt voor sociaal veilige inkijk.
- Pleit voor optimalisatie van de fietsaansluiting op de Werkmanbrug.
- Mist in de brief mogelijkheden het Stadsbalkon relatief goedkoop esthetisch aan te passen.
- Verbaast zich erover dat de plannen over de zuidzijde nog niet zo concreet zijn. Hoe lopen de keuzes voor een busstation en een hoog of laag Parkwegviaduct samen op met de realisatiebesluiten?
- Hoopt dat er echt sprake was van een actieve dialoog en niet alleen van informatievoorziening. Krijgt de raad nog inzage in de inspraakreacties?

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Is ook benieuwd wat er aan de zuidzijde gaat gebeuren.
- Vraagt aandacht voor het verfraaien van de noordzijde. Het plein is een visitekaartje van de stad.
- Zou het onwenselijk en sociaal onveilig vinden wanneer het station alleen met kaartjes via poortjes toegankelijk is.
- Wil weten hoe het college de overlast van geluid en trillingen inschat voor Parkwegbewoners.
- Is voorstander van een fietstunnel, die een essentiële verbinding zal zijn voor Groningen Fietsstad.
- Is benieuwd of een goedkope verbouwing van het Stadsbalkon de lelijke flap plat kan maken.
- Krijgt uit de brief de indruk dat de gemeente aan het stuur zit, terwijl de provincie hoofdbetalers is. NS en NS Stations hebben commerciële belangen. Het is goed open te zijn over de samenwerking.
- Ziet graag als prioriteit om bij de Esperantostraat een nieuwe tunnel voor voetgangers en fietsers aan

te leggen, ook in verband met de Suikerunie.

Dhr. Dijk (SP):

- Kan meegaan in de voorkeursvariant voor de fietstunnel. De andere alternatieven lijken weinig aantrekkelijk.
- Roept op goed te blijven communiceren met bewoners, zodat zij weten wat er speelt.
- Wijst erop dat de gemeente niet heel veel middelen heeft om alles te ontwikkelen en krijgt de volgende bespreking graag meer duidelijkheid over de financiering. Het moet niet jarenlang een bouwput worden doordat de plannen te open blijven.
- Ziet dekking van de bustunnel uit exploitatievoordelen als een risico.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Steunt de voorkeursvariant B4 en het voornemen van een bustunnel.
- Vindt het stellig dat de aanpassingen aan het Parkweg- en Emmaviaduct als ambities genoemd worden, terwijl er nog met bewoners overlegd moet worden en de impact voor hen groot is.
- Is blij dat de varianten goed zijn uitgewerkt met de gevolgen voor het hele gebied.
- Zou het afbreken van het Stadsbalkon nu kapitaalvernietiging vinden, maar wil in de toekomst de ophef hierover wel een plek kunnen geven. Blijft dat mogelijk?
- Steunt de aansluiting van de fietstunnel op het Stadsbalkon in variant 1.
- Pleit ervoor in een keer te bepalen hoeveel stallingsplekken er voor fietsers nodig zijn, omdat het goedkoper is ze in een keer aan te leggen dan er steeds wat bij te bouwen zoals bij het Stadsbalkon.
- Sluit zich aan bij de gevraagde aandacht voor historische elementen.
- Vindt het met de VVD gek dat bussen van een minder druk tracé omgeleid worden over het drukke tracé over de Herebrug.
- Voelt niet voor het verwijderen van de knip voor de Sint-Jozefkerk, wat de Herebrug nog meer zal belasten.
- Vraagt zich af of de Werkmanbrug nog meer drukte aan kan of dat de brug aan haar eigen succes ten onder zal gaan.

Wethouder De Rook:

- Zegt toe eventueel niet beantwoorde technische vragen schriftelijk alsnog te beantwoorden.
- Concludeert dat de raad in grote lijnen enthousiast is en de voorgestelde richting steunt.
- Telt een meerderheid voor variant 1 van de fietstunnel, met eventueel optimalisaties.
- Beoogt het rangeerterrein aan de zuidzijde tot een vitaal stuk stad te maken en komt hier in 2015-2016 op terug. Dan is ook meer duidelijk over het busstation en de tunnels. Het besluit wordt samen met de raad genomen.
- Brengt met de stuurgroep precies in kaart hoeveel een bustunnel kost. Er is 20 miljoen euro beschikbaar en een eerdere raming ging uit van 40 miljoen euro.
- Kondigt een debat over de bustunnel aan voor september. Dan zullen de voorkeursvariant van de stuurgroep en de kosten duidelijk zijn.
- Vindt de gevraagde aandacht voor het seinhuis, de overkappingen en de loopbrug een helder signaal, maar kijkt ook naar betaalbaarheid en inpasbaarheid.
- Zegt toe het Stadsbalkon mee te nemen in de planvorming in 2015-2016 over de voorzijde van het station en de raad daarbij te betrekken.
- Legt uit dat variant 1 van de fietstunnel verwijdering van het Stadsbalkon niet onmogelijk maakt; de hellingbaan zal dan tot aan het maaiveld lopen.
- Communiqueert met de buurt, maar wel vanuit gemeentelijke ideeën en ambities die de aanleiding vormen voor het gesprek. Het is belangrijk bewoners niet voor voldongen feiten te plaatsen.
- Laat tellingen uitvoeren over het gebruik van de loopbrug om te zien hoe functioneel deze is. Het signaal de brug niet direct te slopen klonk ook tijdens de inspraak.
- Antwoordt dat alleen buslijn 8 omgeleid wordt via de Herebrug.
- Kijkt in brede zin goed naar de gevolgen van de stationsontwikkeling voor de bereikbaarheid en de verbindingen van de stad, ook wat betreft de combinatie van fiets- en busverkeer. Tijdens de besluitvorming moeten deze gevolgen inzichtelijk zijn.
- Antwoordt dat de routes vanuit de stad naar het Stadsbalkon gelijk blijven.
- Spreekt eind juni met omwonenden over modellen voor het Parkwegviaduct en het busstation.

- Probeert te zorgen voor voldoende fietsenstallingen zonder een aantal te kunnen garanderen.
- Constateert dat aanbod van fietsenstallingen ook vraag lijkt te creëren. Ze staan direct vol.
- Zal de belangen van omwonenden meewegen bij het overwegen van ontheffingen voor de standaardregels voor bouwtijden.
- Erkent dat de gemeente, de provincie, ProRail en NS verschillende belangen hebben in de stuurgroep en in gelijkwaardigheid besluiten nemen. De gemeente bepaalt niet alleen.
- Probeert met een bustunnel juist de Parkwegbewoners te ontlasten.
- Streeft naar optimale samenhang met de Zuidelijke Ringweg, die morgen aan de orde komt tijdens de commissie Beheer en Verkeer evenals de kruising bij de Esperantostraat.
- Antwoordt dat het stuk vermeldt hoeveel geluid en trillingen op het traject veranderen en is bereid dit GroenLinks na afloop aan te wijzen.
- Overlegt met ProRail over bodemverontreiniging en schakelt bij ernstige vervuiling de landelijke Stichting Bodemsanering NS in.
- Vindt een aansluiting van de voetgangerstunnel op het Stadsbalkon onlogisch. De fietstunnel komt daar al op uit.
- Zal de bereikbaarheid van de perrons vanuit de fietstunnel in de stuurgroep aan de orde stellen.
- Ziet elders weinig tot geen meerwaarde van het samengaan van voetgangers- en fietstunnels voor de sociale veiligheid.
- Wijst erop dat één roltrap naar de perrons geschrappt zou moeten worden bij een combinatie, waardoor de ander zeer druk gebruikt zal worden. Het alternatief is dat haastige voetgangers met koffers en koffie het fietspad moeten kruisen om bij de andere trap te komen. Dit is fysiek onveilig.
- Onderzocht niet specifiek de behoefte van bewoners van de Rivierenbuurt aan een interwijkverbinding, maar heeft geen aanwijzingen dat ze tegen een fietstunnel zijn.
- Benadrukt dat een fietstunnel voor de hele stad verbindend werkt, ook met een eventueel busstation en fietsenstalling aan de zuidzijde.
- Antwoordt dat de tunnels voor iedereen 24 uur per dag toegankelijk zullen zijn. Eventuele poortjes komen bij de perronopgangen.
- Stelt voor een excursie te organiseren langs andere stations om te kijken wat wel en niet werkt.

De voorzitter:

- Peilt animo voor een excursie voor september. De griffie onderzoekt de mogelijkheden.
- Stelt voor de inspraakreacties en het advies van de adviescommissie ter inzage te leggen.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 21.45 uur.